

Hängfärjan över floden Tees i norra England är fortfarande i drift. Ett tiotal bilar tar gondolen varje tur. Det är som att åka med en av vägverkets gula linfärjor, fast hängande i luften.

FOTO HENRIK JONSHAMMAR

Varför inte bygga en flygande gondol i Hammarbyhamnen?

AV KAIANDERS SEMPLER 08-796 65 67

Artikeln om gondolbron i Bilbao i förra numret rönt stort intresse. Många läsare har hört av sig och berättat att den visst inte är den enda i världen.

Jean-Claude Maurel meddelar att det finns en *transbordeur* i Rochefort vid franska Atlantkusten. Den byggdes av självaste Gustave Eiffel, och lär fortfarande vara i drift för fotgängare. Bron kunde beskådas i all sin prakt i filmen "Les demoiselles de Rochefort" med Catherine Deneuve.

Både Anders Bengtsson i Södertälje och Eber Olsson har flera gånger besökt *der Schwebefähre* vid Osten söder om Elbemyningen nordväst om Hamburg. Det finns också fungerande hängfärjor (för så översätts

transporter bridge till svenska) över floden Tees vid Middlesbrough i norra England, i Newport i Wales, över Mersey och över Kielkanalen.

Alla broar med hängfärjor byggdes kring förra sekelskiftet. De konstruerades för transporter över floder där skeppsfarten krävde stor fri segelhöjd vilket gjorde konventionella broar alltför dyra. Hängfärjan var en bra lösning, i synnerhet vid flodmynningar där tidvattnet gör färjetrafik besvärlig. Frammot 1940-talet tycks hängfärjorna komma ur modet, men det finns fortfarande platser där en flygande gondol vore en utmärkt lösning.

JUST NU PLANERAS stora mängder nya bostäder på industriområdena och kajerna i Södra Hammarbyhamnen i Stockholm. Den norra sidan av hamnen är redan bebyggd.

För att knyta ihop bebyggelsen hade man ursprungligen tänkt bygga en gång- och cykelbro över vattnet, ett projekt som nyligen förkastades av säkerhetsskäl. Här går nämligen Hammarbyleden med tung sjöfart från Saltsjön in till Mälaren. Det skulle bara vara en tidsfråga innan bron seglades ner av något av de stora fartyg som varje dag går genom leden på väg till Köping eller Västerås.

Stockholmspartiet ivrar för en färjeförbindelse, men en sådan skulle bli dyrbar och bara vara öppen vissa tider.

EN BRO MED HÄNGFÄRJA skulle däremot passa utmärkt. Den skulle kunna göras helautomatisk och fungera ungefär som en horisontell hiss. Och den skulle bli en sevärdhet. ■

Till vänster och höger gondolbron i Osten. Nedan bron vid Rendsburg över Kielkanalen.

FOTO EBER OLSSON

BROFAKTA

Broar med hängfärja

	Längd m	Höjd m	Öppnad	Stängd
Portugalette (Bilbao)	182	48	1893	I drift
Rouen	143	50	1899	I drift
Martrou (Vid Rochefort)	140	50	1900	museibro
Nantes	141	50	1903	1957
Marseille	185	50	1903	1944
Bizerta (Tunisien, flyttades 1907 till Brest)	108	47	1896	1907
Brest	108	47	1909	1944
Kiel	118	56	1909	1923
Osten/Basbeck (söder om Elbemyningen)	80	36	1909	I drift
Rendsburg (över Kielkanalen)	150	42	1913	I drift
Duluth (Minnesota)	121	41	1905	1929
Rio de Janeiro	170	20	1905	1935
Widnes (Merseyside)	305	25	1905	1961
Newport (Wales)	197	54	1906	I drift
Middlesbrough (Teesside)	174	49	1911	I drift
Crosfield's (Merseyside)	57	23	1916	I drift

FOTO HENRIK JONSHAMMAR